

Degenerované Česko

Ekonomika přichází o to nejcennější, co má, o kvalitu lidí, říká majitel firmy Soma Ladislav Verner.

ROZHOVOR
str. 12–13

Seržant Peppř má padesát

Kultovní album Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band od Beatles dobylo hitparády a inspirovalo řadu kapel.

TÉMA
str. 14

📈 CZK/EUR • 26,420/+0,045 Kč 📈 CZK/USD • 23,545/+0,145 Kč 📉 PX • 1002,38/-0,37% 📈 EUROSTOXX 50 • 3562,99/+0,05% 📈 ZLATO • 1266,20\$/+0,27%

KOMENTÁŘ: VYLEPŠENÍ NA TRHU PRÁCE LZE ČEKAT STĚŽÍ / str. 11

Krátce

Boháče lákají byty, parcely i start-upy

Někdejší hity zámožných domácích investorů, akvizice firem a zemědělská půda, přestávají být v kurzu. Přednost dostávají stavební pozemky, rezidenční bydlení a start-upy. **str. 4**

Zisk Aeroholdingu táhne úspěšné Letiště Praha

Skupina firem pod hlavičkou Českého Aeroholdingu loni zlepšila hospodaření. Ruzyňská skupina vydělala 4,3 miliardy korun. Jejím tahounem je úspěšné Letiště Praha. **str. 5**

Vývoz zbraní se za tři roky ztrojnásobil

Hodnota exportu českých zbrojařů se za tři roky vyšplhala z necelých osmi miliard korun na téměř dvě desítky miliard. **str. 6**

Trump patrně vypoví pařížské dohody

USA, které vypouštějí druhý největší množství skleníkových plynů na světě, nejspíš odstoupí od pařížské klimatické dohody. Naznačily to dva nejmenované zdroje z okruhu prezidenta Donalda Trumpa. **str. 10**

twitter.com/e15news

DANIEL KROUPA:

Od roku 1988 kouřím už jen pasivně. I o to mě teď chtějí připravit!

Luxus opět vynáší

Akcie světových módních domů letos vynesly investorům po letech útlumu už **skoro pětinu**. Probouzí se poptávka po luxusu **v Číně i v Rusku**, ožívá i **obchod s hodinkami**. Podle lidí z branže bude **ještě lépe**. Slibnou budoucnost má třeba **šperkařský byznys**. **TRHY & SVĚTOVÁ EKONOMIKA / str. 6**

Kolář E15

9 771803 454307 1 7 3 7 0

Zápisník
Jaroslava Bukovského

Český (ne)gramot

Jak se liší český finanční gramot od negramota? Podle tuzemských brokerů je to jasné. Gramot má zainvestováno ve fondech, negramot své úspory hromadí tu na běžném účtu, onde se zas s materializovaným odkazem svého profesního úspěchu každý večer v ložnici mazlí před spaním. Důležité není vyhrát, ale zúčastnit se, gramot tedy svou aktuální reálnou ztrátu nedramatizuje, oproti tomu negramot dále dehonestuje imaginární ztráta z ušlého hypotetického zisku. Trendy gramot si libuje v nákupech podílů v různých fondech poblíž jejich historického maxima, asociální negramot naopak jen tupě čučí na výpis ze svého účtu. Do hrobu si své peníze stejně nevezme!

Co spojuje hrady Bouzov, Kost a Bezděz? Staly se pilotními dislokovanými skladišti zlata z České národní banky. Další hrady budou následovat, příště je na řadě Pernštejn. Bouzov pojme 162 kilogramů zlata v hodnotě kolem 160 milionů korun. Návštěvnost po zavírací době se nicméně nezvyšuje, hrady jsou totiž jen na investičních mincích ČNB. Pokud banka vytrvá v ražbě hradních mincí ještě zhruba dvě dekady, zbudě po zářivé pojistce vůči světovým průšvihům v jejich trezorech maximálně myš. Zřejmě se není do budoucna čeho bát.

Bezmála čtvrt milionu zaplatil lovec za odstřel divočáka ve státní oboře na Strakonicku. Vzhledem k ceně odlovu je zřejmě Strakonicko jediným regionem v Česku s akutním nedostatkem prasat. Kolik by stál odlov v Praze na Černém Mostě?

Protagonisté dne

Lubomír KOVAŘÍK
ŠÉF ČESKÉ ZBROJOVKY

Uherskobrodská společnost loni dosáhla rekordní tržby ve výši čtyř miliard korun při zisku 600 milionů korun.

str. 6

Petr BRZEZINA
ŘEDITEL OHL ŽS

Loňský rok skončil pro jednoho z lídrů stavebního trhu propadákem. Rekordní ztráta činí 1,5 miliardy korun.

str. 6

François-Henri PINAULT
ŠÉF KONCERNU KERING

Jeho firma těží z rostoucího zájmu o značky jako Gucci, Brioni či Yves Saint Laurent, akcie vyskočily o 38 procent.

str. 8

Na demonstraci proti EET přinesli organizátoři **100** milionů vydaných účtenek.

Doposud vytiskli obchodníci zhruba **1,4** miliardy účtenek.

Od startu EET eviduje tržby zhruba **148** tisíc podnikatelů.

Účtenkovku chce Pilný spustit od listopadu

■ Stát chce ročně vyplácet vítězům desítky milionů korun, vyhrát bude možné i automobil. Podle kritiků podnutí loterie lidi k udavačství.

Pavel Otto

Půl roku od spuštění elektronické evidence tržeb schválila vláda účtenkovou loterii, která je například v Chorvatsku nebo na Slovensku s opatřením proti daňovým únikům provázána. Jejím smyslem je, aby lidé přebírali účtenky od restaurátérů či obchodníků, na něž se zatím v Česku vztahují první dvě vlny EET, a posílali do slosování originální kódy.

Ministerstvo financí chce ročně vyplácet vítězům přes šest desítek milionů korun. Podnikatelé zámeř kritizují. Podle nich podnikání k udavačství a bude návratem před listopad 1989.

Šéf státní pokladny Ivan Pilný (ANO) počítá se startem loterie

od listopadu, původně měla být spuštěna už od března. Slibuje si od ní hlavně posílení samokontrolního mechanismu, tedy snížení nákladů na práci finančních a celních orgánů, které na dodržování EET dohlížejí. Ministr však připustil i možná rizika.

„Záležet bude na tom, jak se záměr podaří vysvětlit a jak se k němu občané postaví,“ řekl.

Například Slovensko má podobnou loterii od podzimu 2013. I když se hlavní výhra nyní pohybuje v počtu kolem 180 tisíc korun, zájem o slosování postupně klesá. Ve stejném roce zavedlo účtenkovku Chorvatsko, slouží především pro výběr daní v turistické sezoně. Slovinci zasílají úřadům kódy z pokladních dokladů prostřednictvím mobilní aplikace od ledna.

V otevřeném výběrovém řízení na provozovatele loterie zvítězi-

la firma Wincor Nixdorf. Bude zajišťovat registraci účastníků loterie, příjem účtenek, losování a výplatu výher a zákaznickou podporu.

Celkově má ministerstvo pro letošek na loterii vyčlenit 100 milionů.

Ročně plánuje vyplácet výhry za 65 milionů, měsíčně by si jich soutěžící měli rozdělit zhruba 21 tisíc.

Hlavní výhra bude jeden milion korun, druhá osobní automobil v hodnotě 400 tisíc.

Následovat budou výhry 300, 200 a 100 tisíc. Dvě desítky výher pak budou po 20 tisících, jeden tisíc po tisícikoruně a dvacet tisíc po stokoruně.

Losování bude každý měsíc, a to z účtenek vydaných za předem stanovené období. Lidé budou moci registrovat denně pouze jednu účtenku od daného obchodníka.

Ministerstvo ročně plánuje vyplácet výhry za

65

milionů, měsíčně by si jich soutěžící měli rozdělit zhruba 21 tisíc.

Valachová dostala od Zemana čas na rozmyšlenou

■ Ministryně školství chce před svým odchodem dovést do konce zavedení učitelského kariérního řádu.

Ministryně školství Kateřina Valachová (ČSSD) má podle prezidenta Miloše Zemana čas si rozmyslet svou demisi do 10. června, kdy

se prezident vrací z návštěvy Vietnamu a Kazachstánu. Pokud si svůj odchod z vlády do té doby nerozmyslí, Zeman ji odvolá a na její místo jme-

nuje současného náměstka Stanislava Štecha. Návrh na odvolání Valachové k večerjšímu dni má Pražský hrad od pátku. Zeman zopakoval, že považuje za nesmysl, aby se měnili ministři několik měsíců před volbami.

Ministryně včera oznámila, že chce obhájit kariérní řád učitelů ve sněmovně a dokončit práci na novelu, kterou senátoři vrátili

s úpravami dolní komory. Senát chce v rámci zavedení učitelského kariérního řádu zvýšit příplatky třídním učitelům. Ministryně Valachová navrhované změny odmítla vzhledem k tomu, že navýšení není finančně zajištěno. „Návrhy by nebyly dostatečně rozpočtově kryty a způsobovaly by rozbroje v pedagogických sborech,“ uvedla ministryně.

„Já svou demisi nestahuji.

Chtěla bych dokončit kariérní řád,“ uvedla Valachová s tím, že s kariérním řádem spojila svou demisi. Premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD) nadále

s odvoláním Valachové počítá.

Zeman se s Valachovou setkal v neděli. Snažil se ji přemluvit, aby demisi stáhla. „Rekl jsem jí, že samozřejmě jí dávám určitý čas, aby si promyslela svoji demisi, protože také mohla být učiněna v náhlém hnutí mysli, a vždycky je dobré se zamyslet a přemýšlet,“ uvedl Zeman. /čtk, mas/

Demisi nestahuji. Chtěla bych dokončit kariérní řád,“ uvedla Kateřina Valachová.

Foto: čtk

KOURENÍ ZAKÁZÁNO. Žlutá páska u stanice tramvaje na Palackého náměstí demonstruje, kam již člověk se zapálenou cigaretou nesmí.

Na Palackého náměstí je ukázka vzorové nekuřácké zóny

■ Včera začal platit zákon o zákazu kouření na veřejných prostranstvích. Ten se vztahuje i na zastávky hromadné dopravy.

Praha vyznačila na zastávce tramvaje na Palackého náměstí žlutou páskou zónu, ve které se nesmí kouřit. Prostor má cestující upozornit na zákon zakazující kouření na veřejných

prostranstvích. Zákaz kouření ve vnitřních prostorách restaurací, divadel či kin začal platit včera.

V případě zastávek, které jsou samostatné, platí zákaz na celém tramvajovém ostrůvku. V případě zastávek, které jsou například na náměstí, si cestující musejí dávat pozor na dodržování zóny. Ta začíná u takzvaného označnicku, na kterém jsou jízdni řady. Od něj je zóna pět metrů vpřed a třicet metrů dozadu. Široká je pak pět metrů. „Je to věc,

kteřou jsme si nevymysleli v Praze, ale je to požadavek zákona. Proto jsme připravili jednu zastávku, aby si lidé mohli vizuálně představit, co to znamená a jak je ten pás velký,“ řekl náměstek primátorky Petr Dolínek (ČSSD).

Tam, kde bude restaurace a prostor před ní v nekuřácké zóně zastávky, bude město jednat s konkrétními provozovateli. Podle Dolínka by ale takových míst nemělo být v Praze mnoho. /čtk/ **NÁZORY str. 11**

Krátce

Podmínky pobytu cizinců se nezpřísní

Senát odmítl zpřísnění podmínek pobytu a zaměstnávání cizinců v Česku, které u poslanců prosadilo ministerstvo vnitra v rámci novely cizineckého zákona. Bylo by to v rozporu s ústavou, právem EU i lidskoprávními závazky ČR, rozhodli senátoři. Novelu tak dostane sněmovna k opětovnému projednání.

Občanku bude možné získat za den

Lidé budou moci žádat o vydání občanského průkazu a cestovního pasu ve zkrá-

ceně lhůtě. Doklad za vyšší poplatek získají do jednoho pracovního dne nebo do pěti dnů od podání žádosti. Předpokládá to novela o plošném zavedení občanských průkazů s elektronickým kontaktním čipem, kterou schválil Senát.

Pracovníci v sociálních službách dostanou přidáno

Výdělky v sociálních službách vzrostou od července o 23 procent. Pracovníci v kultuře či v nepedagogických profesích ve školství si přilepší o 9,4 procenta. Nařízení, které mění tarifní tabulky, schválila včera vláda. /čtk/

VŽDY NĚCO NAVÍC více výhod

Zdarma Zákaznická karta nabitá slevami

cestování - sport - kultura - wellness - volný čas

www.ppas.cz

800 134 134

**PRAŽSKÁ
PLYNÁRENSKÁ**

Spojení energií i služeb

Boháče lákají byty, parcely i start-upy

■ Zemědělská půda a nákupy firem připadají tuzemským dolarovým milionářům drahé. Mají nové preference.

Jaroslav Bukovský

Někdejší hity zámožných domácích investorů, akvizice firem a zemědělská půda, přestávají být v kurzu. Přednost podle průzkumu J&T Banky mezi takřka dvěma stovkami dolarových milionářů stále více dostávají stavební pozemky, rezidenční bydlení a méně i start-upy. Nemovitosti určené pro bydlení i byznys si na svůj cenový vrchol v příštích letech teprve sáhnou.

„Růstový potenciál mají především ceny bytů a kanceláří ve vybraných lokalitách v Praze. Zájem o rezidenční nemovitosti vyšroubovala extrémně uvolněná měnová politika, která zlevňuje dluh a snižuje relativní atraktivitu tradičních investic typu dluhopisů,“ uvádí šéfka obchodu J&T Banky Alena Tkáčová.

Na stavební parcely sází 38 procent boháčů zpravidla bankou. Přesně třetina věří v růst cen bytů a kolem 27 procent neváhá proinvestovat byznys začínajícím podnikatelům.

Zejména extrémní cenové představy majitelů firem naopak část investorů zrazují od akvizic. „Dříve bylo standardem kupovat firmu za zhruba pětinašobek

ročního zisku. Současné ocenění sahající ke třináctinásobku považujeme za velmi vysoké,“ říká akviziční konzultant EY Michal Hrmo.

Za horizontem je podle hráčů z byznysu i zemědělská půda. „Jednorázová příležitost vydělat na scelování už je pryč. Ještě před pár lety se šlo dostat k pozemkům, které vynesly třeba padesát procent během dvou let. To už dneska nefunguje,“ říká spoluzakladatel Českého fondu půdy, investor Martin Burda.

Zatímco trh s půdou i firmami se i přes ochlazení zájmu stále těší investorské pozornosti, zcela bez zájmu boháčů stojí české akcie a státní dluhopisy stejně jako drahé kovy, drahokamy, či spekulace s měnami.

MOŽNÝ ÚTOK HACKERŮ

Foto: E15 Michael Tomáš

VÝPADEK ROAMINGU, který od úterního odpoledne v zahraničí postihl čtvrt milionu klientů operátora O2, mohl být způsoben hackerským útokem na mezinárodní ústřednu firmy CETIN či softwarovou chybou, uvedli zástupci firmy. Zákazníci nemohli telefonovat a ani se jim nikdo nedovolal.

68 STRAN

Už zítra
v deníku
Sport

VELKÉ SHRNU TÍ LIGOVÉ SEZONY

ROZHOVOR S JOSEFEM HUŠBAUEREM
STATISTIKY

TROFEJE A ZAJÍMAVOSTI
NAVÍC PLAKÁT MISTROVSKÉ SLAVIE

Sport
MAGAZÍN

Sport MAGAZÍN
číslo 22 | 2. června 2017

liga
Pojisteni.cz

SPECIÁLNÍ VYDÁNÍ

Josef Hušbauer
Rozhovor o nové roli
a vzestupu Slavie

PLAKÁT ŠAMPIONŮ
ZPŮVĚD MAJITELE JIHLAVY
TÉMA: TALENTI PRO EURO U21

FOTBALOVÁ SEZONA 2016
2017

Rozšířený magazín po finiši nejvyšší soutěže ve spolupráci s **ČFLFA**

Aeroholdingu vydělává růst počtu cestujících na Ruzyni

■ Ruzyňská skupina vydělala 4,3 miliardy korun. Jejím tahounem zůstává úspěšné Letiště Praha.

Jan Šindelář

Skupina firem pod hlavičkou Českého Aeroholdingu zlepšila v loňském roce hospodaření. Provozní zisk před odpisy, úroky a zdaněním se zvýšil o pět procent na 4,3 miliardy korun.

„Meziroční nárůst je převážně odrazem hospodaření klíčového aktiva skupiny, Letiště Praha, kterému rostl počet cestujících, a s tím i související tržby,“ uvedl šéf skupiny Václav Řehoř. Při započtení pouze letiště

činí zisk před odpisy, úroky a zdaněním čtyři miliardy, což představuje meziroční nárůst o šest procent. Rostl především takzvaný letecký obchod, tržby z něj se zvýšily o téměř osm procent.

Letiště má za sebou vůbec nejúspěšnější rok ve své osmdesátileté historii, když jeho branami poprvé prošlo přes třinácti milionů cestujících, o devět procent více než předloni. „Meziroční nárůst není překvapením v kontextu ekonomické situace celého regionu, zejména pokud mluvíme o hospoda-

ření Letiště Praha. Nárůst počtu cestujících o osm procent je v souladu s tím, co se děje v Evropě,“ konstatoval analytik ze společnosti Cyrrus Tomáš Menčík.

Letiště loni zaznamenalo rekordní rok, když jeho branami prošlo

13

milionů cestujících.

Připomněl ale, že Praha roste o něco rychleji než letiště ve starých unijních zemích. Například vídeňským vzdušným přístavem prošlo za loňský rok 23,4 milionu cestujících,

zhruba o 2,5 procenta více než v předcházejícím roce. Do zveřejněných výsledků Aeroholding započítává kromě samotného letiště

ještě dcery pro údržbu Czech Airlines Technics a pro odbavování cestujících a letadel Czech Airlines Handling. Tyto podniky označuje vedení skupiny jako klíčové.

Samotná konsolidace výsledků celého holdingu, kam patří ještě další čtyři menší společnosti, se ještě neuskutečnila. Zisk před odpisy, úroky a zdaněním se u handlingu zvýšil o třináct procent na 152 milionů korun, v údržbě naopak nastal třináctiprocentní pokles na 127 milionů korun. Vedení skupiny to připisuje mimořádně zvýšené základně v předloňském roce, kdy firma zajišťovala předprodejní servis šesti Airbusů A320.

Poskytovatelé úvěrů hladce prošli testy

První zkoušky, které musejí do prosince 2018 podstoupit všichni poskytovatelé a zprostředkovatelé úvěrů, se v Praze konaly 25. května – a přinesly překvapení. Dopadly totiž nadmíru dobře. Úspěšně jimi prošlo 40 ze 44 lidí, šest z nich dosáhlo výsledku mezi 90 a 99 procenty a jeden účastník dosáhl sta procent. Výsledky zveřejnila společnost EFPA ČR, která zkoušky organizovala.

„Vzniká překážka, kterou lidé musejí zdolat a nepochybně to odradí některé poradce, kterým říkám meloucháři, tedy ty, kteří se úvěry zabývají jen občas,“ uvedl Libor Ostatek z Golem Finance. Sám si přeje, aby jeho poradci přesáhli devadesát procent. /al/ **Více E15.cz**

269772/61

INZERCE

26th Mezinárodní hudební festival | Český Krumlov
International Music Festival

29. 7. 2017 od 20:30 | Pivovarská zahrada

Bravo Broadway

to nejlepší z amerického muzikálu
v Českém Krumlově

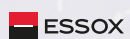
Chloe Lowery, Capathia Jenkins,
Rob Evan a Hugh Panaro (USA) - zpěv
Severočeská filharmonie Teplice (ČR)
Randall Craig Fleischer (USA) - dirigent

Kooperativa
VIENNA INSURANCE GROUP
GENEŘÁLNÍ PARTNER

OFICIÁLNÍ PARTNEŘI

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

festivalkrumlov.cz

Vývoz zbraní se za tři roky ztrojnásobil

■ České firmy loni vyvezly zbraně a různé systémy za dvacet miliard korun. Podle prezidenta Miloše Zemana se potýkají s byrokracií.

Pavel Otto

Z necelých osmi miliard korun na téměř dvě desítky miliard se za poslední tři roky vyšplhala hodnota exportu českých firem vyrábějících zbraně a techniku pro vojáky a bezpečnostní sbory. Hlavní podíl na tom měly Aero Vodochody, Tatra Trucks, skupina CSG Jaroslava Strnada a Česká zbrojovka Uherský Brod. Ta loni utržila rekordní čtyři miliardy při zisku 600 milionů korun.

Česká zbrojovka loni utržila rekordní

4

miliardy korun při zisku 600 milionů korun.

„Zbrojní exportéry je třeba podporovat jako každé jiné,“ uvedl včera při zahájení veletrhu IDET v Brně prezident Miloš Zeman. Podle něj licenční politika některých ministerstev „naprosto nevhodným způsobem“ omezuje vývoz do takzvaných bezpečných nebo neembargovaných zemí pod záminkou, že hrozí reexport do zemí už nikoli tak bezpečných. „Pokládám toto byrokratické omezení za nejdůležitější překážku našeho zbrojního exportu,“ míní Zeman.

Ministr obrany Martin Stropnický (ANO) považuje rostoucí čísla za pozitivní důsledek spolupráce jeho úřadu a armády se zbrojaři. Připomněl, že bez referencí domácích ozbrojených sil není o zbraně dané země v zahraničí zájem. „Za uplynulé

POMÁHÁME VÝVOZU. Ministr obrany Martin Stropnický vyzdvihl spolupráci české armády a zbrojářů, bez níž by se jim v zahraničí tolik nedařilo. Jeho úřad podle něj pomáhá i tak, že zve zástupce firem na cesty po světě. Letos se jich má uskutečnit 27.

roky se uskutečnily desítky zahraničních cest. Letos jich bude 27 do čtyř desítek zemí. Daří se navázat spolupráci a řada firem spolupracuje s významnými zahraničními

partnery,“ uvedl Stropnický. Například uherskobrodská zbrojovka má v posledních letech úspěch s útočnými puškami Bren, které jako první koupilo české vojsko. „Loni

jsme obchodovali se stovkou států, největší exportní teritoria jsou Evropa, Thajsko, Kanada a především Spojené státy,“ řekl šéf firmy Lubomír Kovařík.

Platební morálka českých firem prudce klesla

■ Hůře než české podniky splácejí faktury jen firmy ve čtyřech zemích. Ukázal to průzkum zaměřený na 29 evropských států.

Jiří Liebreich

Spolehlivost českých firem strmě upadá. Zatímco ještě loni v rámci Evropy vykazovaly velmi slušnou platební morálku, letos se řadí mezi ty, u nichž je třeba počítat s nejvyšší mírou rizika. Česko se tak přiřadilo k jižanským zemím, jako jsou Řecko, Itálie či Portugalsko.

Natahování dob splatnosti faktur či překračování těchto lhůt přitom může zásadně poškozovat, nebo dokonce úplně likvidovat malé a střední podniky.

Vyplývá to z průzkumu European Payment Report 2017 společnosti Intrum Justitia, přední české firmy zaměřené na správu a vymáhání pohledávek. Výsledky se zakládají na odpovědích 10,5 tisíce vedoucích pracovníků firem působících ve 29 evropských zemích.

Zásadní propad zaznamenaly tuzemské podniky v evropském indexu rizikovitosti plateb. Ten přesně popisuje, které trhy vykazují lepší či horší morálku oproti celkovému trhu.

Zatímco ještě v loňském roce se Česká republika umístila mezi nejdisciplinovanějšími zeměmi na šestém

místě za Slovenskem, letos jí pátá od konce na 25. příčce. Horší pořadí připadlo už jen na čtveřici evropských států, Irsko, Itálii, Řecko a Portugalsko.

Letos přibyla desetina šéfů firem, po kterých odběratelé chtěli prodloužení splatnosti faktur.

„Letos nastal deseti procentní nárůst počtu respondentů, tedy čelných představitelů firem, po kterých jejich odběratelé požadovali prodloužení splatnosti faktur. To je

obrovské číslo. Požadované termíny přitom byly vesměs delší, než by pro firmy bylo přijatelné,“ pojmenovává jeden z důvodů českého propadu v evropském měřítku Karol Jurák, výkonný ředitel Intrum Justitia. **Více E15.cz**

Stavebník OHL ŽS se propadl do ztráty 1,5 miliardy

Jan Šindelář

Jeden z lídrů tuzemského stavebnictví, brněnská společnost OHL ŽS, se ani loni nevymanil z problémů. Firma prohloubila ztrátu z předloňských 585 milionů na rekordních téměř 1,5 miliardy korun. Tržby se propadly o více než polovinu, z 12,5 miliardy v roce 2015 na loňských 5,3 miliardy korun.

Informace firma zveřejnila v pozvánce na valnou hromadu a v doprovodné zprávě. Komentáře poskytl až po valné hromadě. „Loni se především v prvním pololetí projevil výrazný propad v získávání nových zakázek. Úspěšná opatření vlády z předchozích let spolu s tlakem na podmínky soutěží, kde vyhrává nejnižší cena, přivedla do společnosti velké

zakázky nejen s minimem zisku, ale mnohdy i se ztrátou v přímých nákladech,“ píše vedení firmy ve zprávě. Téměř identicky loni popisovalo rok 2015.

Firma ze španělské skupiny OHL se s problémy potýká řadu měsíců. Negativní výsledky vedly loni k odvolání ředitele Michala Štefla, kterého nahradil Petr Brzezi- na. Firma původně působila v patnácti zemích, z řady z nich se ale raději stáhla. Vedení teď navrhuje, aby ztrátu pokrylo 941 milionů ze zůstatku nerozděleného zisku minulých let, zbylých 555 milionů by mělo být připsáno na účet nerozdělené ztráty. Valná hromada firmy letos v dubnu schválila už druhé navýšení základního kapitálu, o 178 milionů na nyníjších 846 milionů. **Více E15.cz**

Shell chce zvýšit tržby z prodeje spotřebního zboží

■ Tuzemské čtyřce mezi čerpacími řetězci se osvědčila spolupráce s obchodním řetězcem Billa. U společných obchodů roste prodej paliv i ostatního zboží.

Jan Stuchlík

Řidiči budou od pátého června tankovat na čerpacích stanicích Shell nový benzin i naftu, které lépe čistí motor od usazenin a lépe si rozumějí s moderními motory s přímým vstřikováním. Nové složení bude mít jak běžný Natural s označením FuelSave, tak prémiová paliva V-Power.

V těch bude třikrát více složek na snižování tření ve válcích a na rozpouštění usazenin než ve FuelSave. „Se zavedením nových paliv neměníme cenovou politiku,“ říká Pavel Los, generální ředitel Shell Czech Republic. Aditiva do pohonných hmot Shell do Česka dováží a až v tuzemsku je míchá s benzinem a naftou. Na této zaběhlé praxi se ani s novými palivy nic měnit nebude.

Shell je s více než 170 čerpacími stanicemi tuzemskou čtyřkou. „Objem

prodaného paliva nám roste rychleji, než roste celý trh,“ uvádí Los. Konkrétní čísla neuvádí. V roce 2015 utržil Shell za prodej benzínu a nafty 16,48 mi-

liardy korun. Na celkových tržbách se paliva podílejí z 95 procent.

Stejně jako ostatní velké řetězce chce i Shell posílit prodej nepalivového sortimentu. Od roku 2015 spolupracuje

s obchodním řetězcem Billa. Společný koncept stop & shop už je na více než čtyřiceti čerpacích stanicích. „Zaznamenali jsme na nich

Na celkových tržbách Shellu se paliva podílejí

95

procenty, ale to chce firma změnit.

rapidní růst počtu transakcí. Jejich obrat vzrostl ve srovnání s ostatními čerpacími stanicemi o desítky procent. Zároveň o jednotky procent vyšší jsou na těchto stanicích objemy prodaných paliv,“ dodává Los.

Jako dlouhodobý cíl si Shell dal, aby se prodeje paliv a nepalivového sortimentu na tržbách podílely rovným dílem. V tomto ohledu je na tom Česko lépe než okolní státoevropské země. Útraty tuzemských řidičů kopírují chování řidičů v Německu.

Z nových trendů sleduje Shell rozvoj využití zkapalněného zemního plynu LNG pro dálkovou nákladní dopravu a rozvoj elektromobility. Technologie pro obě alternativy k běžným palivům už provozuje v zahraničí. „Máme například vlastní dobíjecí stanice pro elektromobily. Jakmile bude po tomto typu pohonu větší poptávka, jsme připraveni dobíjení elektromobilů nabídnout,“ tvrdí Los.

Krátce

Lafarge Cement utřila téměř miliardu korun

Čížkovičská cementárna Lafarge Cement loni meziročně zvýšila tržby o necelá dvě procenta na 992 milionů korun. Vliv na hospodaření měl loňský růst spotřeby cementu. Čistý zisk za loňský rok činil 206 milionů korun a meziročně vzrostl o 23 procent.

Uniqa vybrala na pojistném více

Pojišťovna Uniqa, která patří do osmičky největších na českém trhu, vybrala na pojistném v prvním čtvrtletí 1,62 miliardy korun. To je meziročně o 6,6 procenta více. Celkem letos pojišťovny vybraly na pojistném přes 32 miliard korun, což představuje meziroční růst o 3,3 procenta. /čtk/

262633/343

INZERCE

Film v kinech od 1. 6.

vychází také e-book

Příběh bratrů v okupované Francii

Žádejte u svého knihkupce nebo se slevou 20 % na www.kniha.cz

kniha.cz

Luxus zase vábí investory i boháče

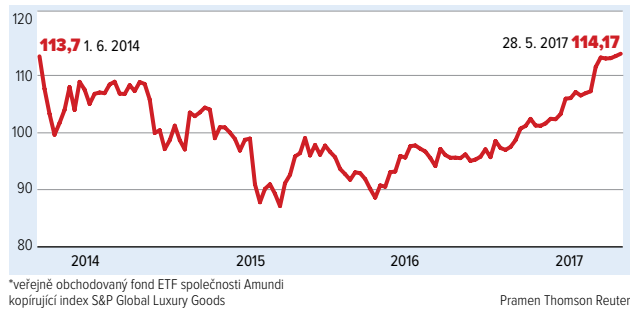
■ Akcie světoznámých módních domů letos vynesly investorům už skoro pětinu.

Jaroslav Bukovský

Zámožná klientela ikonických značek pro bohaté už zase prahne po luxusu. Po letech útlumu spojených s opatrností dominantních světových odbytišť prochází trh svou renesancí. Z rostoucí oblíbenosti drahých hodinek, bot nebo třeba kabelek letos těží i investoři. Index agentury S&P sdružující akcie vybraných synonym světového luxusu jen letos vydělal burziánům téměř pětinu a odvětví je v nejlepší kondici za poslední tři roky. Podle lidí z branže má být ale ještě lépe.

„Po slabších letech se znovu probouzí poptávka po luxusu v Číně i Rusku, po nějaké době ožívá i obchod s hodinkami. Spotřebitelé obecně překypují penězi, velkém zájmu se těší třeba limitované edice nejdražších značek, které zároveň i uchovávají hodnotu,“ říká český podnikatel a obchodník s luxusem Vladan Hájek. Slibnou budoucnost

Vývoj cen akcií luxusních značek*

má podle něho šperkařský byznys, ale i nejdražší značky nabízející luxusní doplňky.

Téměř 38 procent vynesly investorům jen od ledna akcie koncernu Kering, který stojí za jmény, jako jsou Gucci, Yves Saint Laurent či Brioni. „Silný růst prodeje je příslibem překvapivých zisků,“ zmiňuje ve svém květnovém reportu analytička britské banky HSBC Anne-Laure Bismuthová. Rekordní loňské tržby pomohly ke čtvrtinovému růstu i akciím mateřské firmy značek Christian Dior nebo Louis Vuitton, LVMH. „Louis Vuitton trochu ubral na tempu expanze v Číně, čímž podpořil brand,“ dodává Hájek.

Americká konzultační firma Bain & Co spolu s italskou odvětvovou asociací Altgamma očekává, že celosvětový sektor luxusního zboží v letošním roce se ožíví a jeho prodej naroste o dvě až čtyři procenta. Vzestup mají vést rostoucí výdaje v Evropě a Číně. „Pro mnoho výrobců luxusního zboží je klíčový právě čínský trh,“ uvádí analytik Komerční banky Miroslav Frayer. Více než třetinu tržeb inkasuje za velkou zdi švýcarský hodinářský gigant Swatch, kolem čtvrtiny pak francouzský Richemont stojící za značkami jako Cartier, Montblanc nebo Chloé. I ty prošly letos obrodou, když Richemont vynesl burziánům už dvacet procent.

Akcie, měny & názory

Viktor Zeisel

Cyklus se chýlí ke konci

I přes slabší růst ve Spojených státech vzkročila světová ekonomika do roku 2017 pravou nohou. Pro Česko je důležité, že zrychlení znamenaly státy eurozóny. Růst v eurozóně, zejména v Německu, má pravděpodobně svůj původ v Číně, která těží z velmi uvolněné měnové politiky a nárůstu zadlužení. Právě na cyklus zadlužení musíme nyní zaměřit svou pozornost.

Současná fáze expanze ve Spojených státech začala v červnu 2009 a je prozatím třetí nejdelší v historii země. Pokud vydrží do února 2018, stane se druhou nejdelší. Aby dosáhla na nejdelší nepřetržitý růst v historii USA, musela by současná expanze vydržet až do května 2019. Do velké míry

bude záležet na prezidentu Trumpovi. Pokud se mu podaří prosadit daňové škrty, prodlouží období ekonomického růstu, který může trvat až do poloviny roku 2019. My se ale domníváme, že právě kvůli cyklu zadlužení už expanze o moc déle trvat nemůže.

Ekonomický cyklus v pokročilé fázi není pouze záležitostí Spojených států. Naše odhady ukazují, že i Čína, Jižní Korea, Japonsko, Německo nebo Spojené království vykazují známky přehřívání. Další státy v Evropě sice zatím do pokročilé fáze ekonomického cyklu nedorostly, ale na začátku letošního roku začaly zmíněné státy dohánět.

I v Česku vidíme na některých trzích první známky přehřívání. Ceny nemovitostí rychle rostou a na trhu práce je obtížné nalézt už v podstatě jakoukoli pracovní sílu.

Centrální banky na tento vývoj budou reagovat zvyšováním sazeb. ČNB nebude výjimkou, když podle našeho názoru zvedne sazby ještě letos.

Autor je ekonomem KB

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 31. 5. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,549
Čína	1	3,457
Dánsko	1	3,551
EMU	1	26,420
Chorvatsko	1	3,563
Japonsko	100	21,237
Kanada	1	17,487
Maďarsko	100	8,601
Norsko	1	2,799
Polsko	1	6,334
Rusko	100	41,472
Švédsko	1	2,708
Švýcarsko	1	24,247
Turecko	1	6,661
USA	1	23,545
Velká Británie	1	30,239

Akcie na pražské burze

31. 5. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	91,80	-5,07 %
ČEZ	446,00	-0,45 %
Erste Bank	856,60	-1,03 %
Fortuna	119,00	1,28 %
Kofola	403,00	0,00 %
KB	934,60	-0,87 %
Moneta	79,85	0,31 %
O2 CR	282,30	1,58 %
Pegas	958,00	-1,16 %
Philip Mor. ČR	14 075,00	0,72 %
TMR	660,00	0,00 %
Unipetrol	270,00	0,60 %
VIG	652,70	0,97 %
Celkový objem (v tisících korun)	1 145 800	

Krátce

Nezaměstnanost v Německu je na minimu

Míra nezaměstnanosti v Německu klesla v květnu na 5,7 z dubnových 5,8 procenta, tedy nové minimum od sjednocení země v roce 1990. Snížil se i počet nezaměstnaných.

Květnová inflace v eurozóně klesla

Roční míra inflace v eurozóně v květnu klesla na 1,4 procenta z dubnových 1,9 procenta navzdory silnému růstu cen energií. Ceny potravin stagnovaly a ceny služeb se snížily. Vyplývá to z dat statistického Eurostatu.

Brazílie požádala o členství v OECD

Brazílský prezident Michel Temer poslal formální žádost o připojení země k Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. Prezident tak učinil navzdory korupčnímu skandálu, kvůli kterému by mohl být sesazen. Konečné rozhodnutí o členství by mohlo padnout až za několik let.

Růst dodávek chytrých telefonů letos mírně zrychlí

Celosvětové dodávky chytrých telefonů v letošním roce stoupnou o tři procenta na 1,52 miliardy přístrojů. Růst tak zrychlí z loňských 2,5 procenta, což bylo nejpomalejší tempo, jaké toto odvětví doposud zaznamenalo. Předpovídá to výzkumná společnost IDC ve své nejnovější prognóze. /čtk/

LÁKAVÁ DESTINACE

Foto: profimedia.cz

DO NÁRODNÍHO PARKU Bavorský les v Německu jezdí čím dál víc turistů z Česka. Z loňských 1,8 milionu návštěvníků, kteří v oblasti přenocovali, tvořili Češi přes 1,5 procenta, což je asi 27 tisíc lidí. Češi byli po Rakušanech a Nizozemcích třetí nejpočetnější skupinou.

Vyšetřování dieselgate zasáhlo i General Motors

■ Aféra s podváděním při měření emisí naftových motorů v USA graduje, obvinění čelí nejen evropské automobilky, ale i místní „klenot“ General Motors.

Michal Tomeš

Zhruba sedm set tisíc nespokojených zákazníků podalo v průběhu minulého týdne soudní žalobu na automobilku GM. Lidé si mezi lety 2011 a 2016 koupili její pick-upy s motory se součástkami, které upravovaly emise. Podle obžaloby by škoda na životním prostředí mohla být větší, než jakou způsobily vozy Volkswagenu. General Motors však nařčení odmítá.

V žalobě přitom několikrát padlo jméno německého technologického koncernu Bosch, který do vozů dodával řídicí jednotky, jež mají právě upravovat emise na starost.

Foto: profimedia.cz

PODEZŘELÉ PICK-UPY. Vozy GMC Sierra vyráběné v letech 2011 až 2016 prý mají podezřelé řídicí jednotky firmy Bosch.

Bosch figuruje také v kauze německé automobilky Daimler. Ta v USA také čelí vyšetřování a podle agentury Bloomberg mají v brzké době padnout dokonce i první obvinění vrcholných představitelů firmy. Také proto koncern začal v tomto týdnu připravovat právní tým, který by měl pomoci zmírnit následky těchto obvinění. Další automobilkou, pro kterou dodával software Bosch, byl Fiat-Chrysler, který je rovněž pod drobnohledem úřadů.

Vyšetřování dieselgate se posunulo i v Německu. Již začátkem května prokurátoři oznámili, že vyšetřují nejvyšší představitele společnosti Porsche, která má majoritní rozhodovací právo v koncernu Volkswagen. Mezi podezřelými je například i generální ředitel Matthias Müller. Zástupci automobilky dokonce nevyloučili možnost, že v brzké době dojde k razii v kancelářích Volkswagenu.

Sledujte E15.cz

Korejská rafinerie míří do střední Evropy

Největší jihokorejská rafinerie SK Innovation chce posílit své aktivity mimo rafinerní sektor a hodlá investovat do roku 2020 do výroby baterií a chemického průmyslu deset miliard korun (210,7 miliardy korun). Mimo jiné zvažuje výstavbu závodu na baterie pro elektrická auta ve východní Evropě včetně Maďarska nebo Česka.

„Zvažujeme výstavbu továrny na baterie ve východní Evropě, například v Maďarsku a České republice. Východní Evropa nabízí levnou a kvalitní pracovní sílu. Německo je pro výstavbu příliš drahé,“ uvedl prezident aktivit firmy v oblasti baterií Jun Je-son. Baterie z továrny by

měly být dodávány německé automobilce Daimler. Firma plánuje zvýšit svůj podíl na globálním trhu s bateriemi v roce 2020 na deset procent.

O novém závodě by se mohlo rozhodnout ještě v letošním roce. Výstavba by měla trvat zhruba rok a výroba má začít v příštím roce. Jun zatím odmítl sdělit, jak velkou investici firma plánuje, uvedl na svých internetových stránkách japonský list Nikkei. SK Innovation zahájila investice do baterií pro elektrické vozy v roce 2008. Nyní dodává lithium-iontové baterie pro elektrické vozy automobilkám Kia Motors a čínské Beijing Automotive Industries Holding. /čtk/

Britské volby straší firmy na ostrovech

Jiří Liebreich

Nejistota z blížících se voleb ve Spojeném království se začíná odrážet na tamní ekonomice, libra byla jen za minulý týden nejslabší mezi významnými měnami. Britové přitom půjdou volit až za týden. Z posledních předvolebních průzkumů navíc vyplývá, že se konzervativcům premiérky Theresy Mayové nepodaří zvítězit nad labouristy Jeremyho Corbyna s výraznějším náskokem, což napomáhá podkopávání důvěry v ekonomiku.

Mayová už dříve překvapila veřejnost výpovědí předčasných voleb na 8. června, chtěla si tak posílit vlastní mandát před vyjednáváním s Evropskou unií o brexitu. Po zveřejnění průzkumů, podle kterých se náskok konzervativců scvrkl

na pouhých pět procentních bodů, si libra proti dolaru pohoršila o plně procento.

Britský byznys utrpí, ať už vyhraje kdokoli, tvrdí CNN. Brexitem ovlivněné programy konzervativců i labouristů totiž straší šéfy malých i velkých podniků napříč všemi sektory.

Kurz britské libry k dolaru klesl kvůli volební nejistotě až na 1,28 dolaru za libru.

Premiérka chce například výrazně snížit rozdíl mezi příchozími migranty a lidmi, co zemi opouštějí. Minulý rok rozdíl činil 273 tisíc občanů, Mayová ho chce stlačit pod sto tisíc. Tak výrazný skok by mohl způsobit vážné problémy stěžejním sektorům britské ekonomiky, varuje dál CNN. Zdravotnictví, stavebnictví či pohostinství totiž zaměstnávají mnoho migrantů, kteří by tak firmám chyběli. Mayová navíc navrhla zdvojnásobit poplatek britským podnikům za to, že zaměstnávají cizince.

Více E15.cz

Trump patrně vypoví pařížské dohody

■ Poradci a ministři, kteří chtějí, aby USA dodržely klimatické závazky, podle zdrojů z Bílého domu boj o Trumppovu přízeň prohrávají.

Jan Stuchlík

Spojené státy, které vypouštějí druhé největší množství skleníkových plynů na světě, nejspíš odstoupí od pařížské klimatické dohody. Naznačily to dva nejmenované zdroje z blízkého kruhu amerického prezidenta Donalda Trumpa. Sám prezident na Twitteru sdělil, že své rozhodnutí zveřejní v příštích dnech. Čeká jej

třeba schůzka s ministrem zahraničí Rexem Tillersonem, který se v minulosti několikrát vyjádřil, že odchod od pařížských závazků by byla chyba.

V úterý se Trump bavil o klimatické dohodě s šéfem Agentury pro ochranu životního prostředí Scottem Pruittem, který výpověď pařížské dohody podporuje. Američtí komentátoři upozorňují, že okruh prezidentových nejbližších spolupracovníků je ohledně klimatické dohody rozpolcený. Trumppova dcera Ivanka, Tillerson i ministr energetiky Rick Perry chtějí, aby se USA dohodou řídily. Ivanka Trumppová dokonce na konci minulého roku zařídila setkání Trumpa s bývalým demokratickým

viceprezidentem a zastánce boje s klimatickými změnami Albertem Gorem.

Nakonec patrně převáží hlas konzervativního křídla, kterému vévodí hlavní Trumpův strateg Stephen Bannon. Ten tvrdí, že dodržování klimatických závazků zabrzdí americkou ekonomiku. Sám Trump v minulosti prohlásoval, že teorie globální klimatické změny je komplot vědců a Číňanů.

Emise USA od roku 2000 klesají především díky nahrazování uhelných elektráren plynovými zdroji. Navíc bez ohledu na Trumppovo rozhodnutí řada států USA už má vlastní politiku na snižování emisí a s tímto trendem počítá i průmysl.

Sledujte E15.cz

Jak mohou USA opustit pařížské dohody

Čtyřletá cesta

Pokud by se USA držely textu dohody, musely by s výpovědí počkat tři roky. Pak by běžela roční výpovědní lhůta. Nejdříve se z klimatických závazků USA vyvážou v roce 2020.

Diplomatická bomba

Nejkratší cesta z pařížských klimatických závazků by vedla přes výpověď Rámcové konvence OSN o klimatické změně. Na jejím základě byla připravena i pařížská dohoda. USA by přestaly být smluvní stranou po uplynutí roční výpovědní doby. Konvenci schválil v roce 1992 jednomyslně americký Senát. Výpověď by způsobila USA značné diplomatické škody.

Přehození odpovědnosti

Donald Trump by mohl poslat pařížskou dohodu ke schválení do Senátu. Ten by ji nejspíš odmítl ratifikovat. Právě z obavý před vetem senátorů nechal bývalý prezident Barack Obama dohodu zpracovat tak, aby ji zákonodárci schvalovat nemuseli.

ÚTOK V KÁBULU

BILANCE včerejšího pumového útoku v afghánském Kábulu stoupla na 90 mrtvých, dalších 400 lidí bylo zraněno. Tvrdí to tiskové středisko afghánské vlády. Nálož, která byla zřejmě umístěná v cisterně na vodu, explodovala ve vládní a diplomatické čtvrti nedaleko německého velvyslanectví.

Vztahy NATO s Turky se vyhrocují

Důvodem, proč se příští rok summit Severoatlantické aliance neuskuteční v Istanbulu, ale v Bruselu, byl odpor Německa i dalších zemí vůči krokům Ankaru ve vnitřní i zahraniční politice. Tvrdí to německý

Denk Die Welt, podle něhož jde o další eskalaci sporů s Tureckem.

Do Istanbulu pozval členy aliance turecký prezident Recep Tayyip Erdogan už loni. I když k tomu NATO nepřijalo žádné formální usnesení, počítalo se s tím, že se summit uskuteční.

Nakonec se ale změnil postoj zemí, jako je Německo, Francie, Nizozemsko nebo Dánsko, které jsou kvůli politice Erdogana, která výrazně komplikuje i vztahy se spojenci, proti tomu, aby se summit uskutečnil v Istanbulu. „Nechceme

Turecko mezinárodně posílit a chceme se vyhnout dojmu, že NATO podporuje vnitřní politiku turecké vlády,“ řekl Die Welt vysoce postavený diplomat aliance. Namísto Istanbulu se summit uskuteční v Bruselu.

Formálně by se na tom ministři obrany NATO měli shodnout zřejmě už v červnu. Turecko je terčem kritiky kvůli tomu, jakým způsobem postupuje po loňském pokusu části armády o puč.

Ve vězení skončily desítky skutečných i domnělých odpůrců režimu, Ankaru podle pozorovatelů tvrdě pošlapává svobodu tisku i další základní svobody. Turecko navíc už poněkolkrát odmítá návštěvu německých poslanců u vojáků bundeswehru v Inčirliku. /čtk/

Krátce

Amnestie neplatí, potvrdil slovenský soud

Slovenský ústavní soud potvrdil rozhodnutí parlamentu o zrušení amnestií, které znemožňovaly kromě jiného vyšetřit zavraždění syna bývalého prezidenta Michala Kováče v roce 1995 do Rakouska. Z únosu Kováče mladšího byla v době vlády premiéra Vladimíra Mečiara podezřelá slovenská tajná služba SIS. Zrušení amnestií podpořilo osm z deseti ústavních soudců.

Navalnyj musí smazat film o Medveděvi

Lídr ruské opozice Alexej Navalnyj musí smazat film zveřejněný na internetu, ve kterém obvinil ruského premiéra Dmitrije Medveděva ze zneužití úřadu a z obohacování se na úkor státu. Soudkyně vyhověla žalobě ruského podnikatele a miliardáře Ališera Usmanova. Ten podle Navalného filmu de facto podplatil premiéra Medveděva, když fondu Socgozprojekt „daroval“ dům s pozemkem o rozloze čtyř hektarů v prominentní moskevské oblasti. /čtk/

Tvář dne

„Pokud si to Kateřina Valachová nerozmyslí, odvolám ji po návratu z Vietnamu, tedy po 10. červnu,

řekl prezident Miloš Zeman k demisi ministryně školství
str. 3

Foto: čtk

Komentář

Jan Bureš

Vylepšení na trhu práce lze čekat stěží

Česká nezaměstnanost se i v dubnu udržela na historických minimech 3,2 procenta. Již více než rok je pod německou nezaměstnaností a drží se na čele evropského žebříčku. Žádné dramatické vylepšení na pracovním trhu již ale pravděpodobně čekat nelze. Mezi nezaměstnanými už jsou prakticky pouze ti, kteří pracovat nechťejí, nebo ti, kteří kvalifikačně uvízli ve špatném sektoru mimo hlavní proud.

Registrovaná míra nezaměstnanosti, která není sezonně očištěná, může sice ještě s náběhem brigád a sezonních prací v zemědělství v průběhu léta poklesnout. I zde ale nelze čekat žádné dramatické pohyby. Přestože úřady práce hlásí rekordní počet volných míst (přes 150 tisíc), pokles počtu nezaměstnaných zvolnil a blíží se cyklickým minimům z předkrizových let.

Sečteno, podtrženo český pracovní trh jede na plný plyn a sehnat zaměstnance není pro podnikatele vůbec jednoduché.

To potvrzuje i poslední průzkum centrální banky. A zajímavý je i pohled na to, koho na úřadech práce podnikatelé shánějí nejvíce. Podle dat ministerstva práce nejsou nejoblíbenějším místem kvalifikovaní pracovníci v IT nebo strojírenství. Určitých profesí jako programátorů nebo svářečů je nedostatek prakticky vždy - na to jsme si již zvyklí. Dnes ale nejvíce scházejí nízkokvalifikovaní zaměstnanci - na trhu jednoduše nejsou. Tedy přesněji řečeno nejsou za peníze, které se jim nabízejí.

Dnes nejvíce scházejí nízkokvalifikovaní zaměstnanci - na trhu jednoduše nejsou. Tedy přesněji řečeno nejsou za peníze, které se jim nabízejí.

Nejčastější hledanou pozicí v Česku jsou pomocní dělníci ve výrobě (8200 inzerátů) a montážní dělníci ve výrobě (8700 inzerátů). Nabízené mzdy v inzerátech se ovšem pohybují mezi 14 až 16 tisíci korunami hrubého - hluboko pod průměrnou mzdou. Pokud chtějí podnikatelé přesvědčit část z nezaměstnaných, aby volné pozice zaplnili, budou muset zvyšovat mzdy. A to především těm hůře placeným

pracovníkům, jejichž mzdy v krizových letech za zbytkem republiky zaostávaly.

Podobný trend jsme ostatně viděli již na konci roku 2016. Průměrná mzda rostla sice „pouze“ o 3,7 procenta, mzdy nízkopříjmových pracovníků ovšem rostly daleko rychleji, a díky tomu mediánová mzda vzrostla o více než šest procent. A letos pravděpodobně pojedeme v těchto kolejích ještě dál. I tak ale bude tempo poklesu nezaměstnanosti dále nutně zpomalovat, protože přes rostoucí mzdy jednoduše nebude z čeho brát. To by měl být dříve nebo později signál pro ČNB k tomu, aby začala pomalu, ale jistě cvičit roli, kterou v posledních deseti letech skoro zapoměla - restriktivní roli tlumiče zchlazujícího nadměrný růst.

S prvním růstem sazeb to však zatím nebude tak „horké“. Hlavním důvodem je politika ECB, která se udržuje v chodu silnou měnovou expanzí. Pracovní trh v eurozóně až na čestnou německou výjimku má totiž na rozdíl od Česka daleko k tomu, aby generoval silnější inflační tlaky. Česká národní banka sice nemusí ECB vždy slepě následovat, těžko ovšem půjde dlouhodobě zcela proti směru udávanému evropskými centrálními bankéři ve Frankfurtu.

Autor je hlavním ekonomem Patria Finance

Glosa

Smrt smrdutých popelníků

„Konečně se tu dá dýchat a nemusím vynášet popelníky,“ to byla nejčastější slova servírek a výčepních v den hospodské nekuřácké revoluce. Protikuřácký odpor se dlouhodobě stupňuje a mnohde dosahuje nenávislné hladiny. To, že je boj s kouřením v módě, dokazují i výstražné odporosti na krabičkách cigaret. A to je na tom Česká republika ještě dobře. Například v Austrálii jsou krabičky všech značek stejně odporně zelené.

Dobrá, ale nestálo by za úvahu prosadit normu, jež by přikazovala automobilkám, aby kapoty svých vozů zdobily fotografiemi obětí dopravních nehod? Za zamýšlení stojí i příklad, aby se maso prodávalo pouze balené a doplněné obrázky z porážky. Zatím je to utopie, ale do trendu, kdy dochází k eliminaci všech potenciálně nebezpečných jevů, by to dokonale zapadlo. Vždyť upozornění na nevhodnost či škodlivost jsou již takřka všude. Od porna po cukr.

Michal Nosek

Kresba: Milan Kounovský

Foto: E15 Anna Václavová Zx

Česko kvůli montovním degeneruje

■ Údělem země je slabá měna odpovídající nestabilním základům české ekonomiky, která během let přichází i o to nejcennější, kvalitu lidí. Důvodem je **neschopnost** domácích firem **nabídnout** zahraničním zákazníkům **kvalitní finální produkt**. „Ve výsledku tu máme drtivou část populace s velmi malými příjmy bez nejmenší šance stát se střední třídou, která ve vyspělých ekonomikách tvoří její jádro,“ říká majitel a šéf strojírenské firmy **Soma Ladislav Verner**.

Jaroslav Bukovský

EB Intence jsou téměř dva měsíce minulostí, Soma většinu produkce vyváží, obáváte se o byznys?

Vůbec, síla koruny je tématem především pro subdavatelské firmy montující výrobky pro své zahraniční partnery. My máme tu výhodu, že děláme finální

výrobky pro koncové uživatele, takže máme trochu více svobody. Navíc koruna se zatím ani k většímu posilování nemá, a ačkoli se jako důvod obvykle uvádí zástupy spe-

kulantů, podle mě současný kurz odpovídá skutečné úrovni české ekonomiky, která je, s dovolením, ve srabu.

EB Všichni ale tvrdí opak? Všichni to totiž posuzují podle parametrů, kterým se na Západě smějí. Třeba velmi nízká nezaměstnanost. Ta je ale mnohdy vykoupena miliardami poskytnutých investičních pobídek a výsledkem je práce, kde děláte sedm pohybů každý den, každý měsíc, každý rok, co tam budete. Vůbec nic tam nepotřebujete umět. Česká montovna už dokázala lidi zdegenerovat a trpí tím celá společnost.

Kde je nízká přidaná hodnota činností, tak společnost hloupne. Skoro čtyři roky se to drželo uměle stanoveným kurzem. Kdyby nedevalvovali korunu, tak některé firmy odešly.

EB Takže český um a vzdělání se stávají legendou? Absolutně. Určité procento lidí jsou skuteční odborníci, ale je jich málo. Trpí tím, že poptávka je hlavně po těch nejjednodušších pracích. Česku chybí hrdość a kvalita lidí, neumíte si představit, kdo chodí z vysokých škol a průmyslovek, ani maturitu by dříve neudělali. Navíc není pravda, že chybějí tech-

!! Strategický partner nikdy nebyl tím, kdo vám podá pomocnou ruku, abyste se v budoucnu mohli postavit na vlastní nohy.

nické profese, jak se všude říká. Stejně by v budoucnu nenašli práci, pokud by jich ze škol vyšlo tolik, kolik se nyní žádá. Protože sofistikovanější profese si zahraniční firmy nechají povětšinou u sebe.

EB Shodil jste ze stolu vlastnosti, které se téhle zemi obvykle přikládají. V čem je tedy tahle ekonomika dobrá?

Kdokoli si musí upřímně přiznat, že Česko dneska už nemá žádnou konkurenční výhodu. Cena práce je tu nějakou konkurenční výhodou? Tam, kde by byla, tedy primárně vývoj a výzkum, tak ten tu povětšinou není. A montážníci, svářeči nebo lidé u lisů jsou čtyřikrát dražší než na Ukrajině. A nikdy tady od těch zahraničních firem složitější práce nebude, prostě nepřijde.

☞ Všeobecně přijímané měřítko blahobytu jménem HDP přesto utěšeně roste.

Vtip je v tom, že naopak hrubý národní produkt vytrvale klesá. A to je to pravé zrcadlo toho, jaká část přidané hodnoty zůstává v Česku. Ostatně americká JP Morgan nedávno právě kvůli tomu převedla zemi z dobré rodiny rozvinutých ekonomik do těch rozvojových.

☞ Co je to podle vás vlastně přidaná hodnota, pro lidi je to stále trochu neprostopatelný termín?

Bez ohledu na ekonomické definice, které hovoří o rozdílu mezi tržbami a přímými náklady, jde jednoduše o lidský um, o nic jiného. V této ekonomice se přitom všechny politické generace řídily heslem, nemusí to být, ale musí to vypadat. Vezměte si nekonečné politické proklamace o podpoře výzkumu a vývoje, inovací a podobně, šlo vždy o prázdné fráze bez praktických efektů.

☞ Jste kritikem české montovny, sám jste tak ale přece kdysi také začínal.

Zčásti. V devadesátých letech jsme začínali jako typický subdodavatel pro firmy jako Phillips a jiné, ale postupně jsme dělali více výrobků s vyšší přidanou hodnotou. Ale stále to ještě nebyl náš výrobek, byl to jen produkt podle specifikace zadavatele a bylo možné jej prodat jen jemu.

Kolem roku 1999 se pak vyrovnaly tržby z našich finálních výrobků a ze zboží v roli subdodavatele. A já jsem se musel rozhodnout, kudy dál, zda po vlastní ose, nebo pro dodavatele. Volba padla na to vymanit se ze subdodavatelské pasti.

☞ Nemělo tuhle ambici více firem, kterým ale chyběl kapitál nebo trpěly zhroutením tradičních trhů a strategický partner ze Západu byl pro ně poslední šancí, jak to jakýms takým způsobem udržet pohromadě?

Strategický partner nikdy nebyl tím, kdo vám podá pomocnou ruku, abyste se v budoucnu mohli postavit na vlastní nohy. Partnerství je definitivita, není v jeho zájmu, abyste se stal posléze jeho silným konkurentem,

to je nelogické. Tady bylo svatým grálem najít strategického partnera a být dobrým subdodavatelem. Západ chtěl být naopak vždy tím strategickým partnerem.

Důsledkem východního přístupu je ovšem struktura společnosti, kde máte úzkou skupinu extrémně bohatých, obdobně úzkou skupinu střední třídy a pak drtivou část populace s velmi malými příjmy, nikoli chudých, nicméně bez nejmenší šance stát se střední třídou, která ve vyspělých ekonomikách tvoří jádro.

☞ Tržní ekonomika je boj o existenci. Celou dobu bojujeme o existenci téhle firmy. Budu nejšťastnější člověk na světě, když se moje konkurence dostane do problémů. Prožiju doslova podnikatelský orgasmus.

☞ Takže partnerství jako přestupní stanice pro nastartování vlastního byznysu nefunguje. Tržní ekonomika je boj o existenci. Celou dobu bojujeme o existenci téhle firmy. Budu nejšťastnější člověk na světě, když se moje konkurence dostane do problémů, prožiju doslova podnikatelský orgasmus.

A strategický partner byl vždycky někdo, kdo byl na počátku konkurentem té které domácí firmy a chtěl se jí primárně zbavit, a to právě partnerstvím.

☞ Strategický partner, ideálně z Německa, je podle vás skoro vulgární obrat.

V tržní ekonomice se strategický partner hledá jen ve dvou případech. Buď jste v totálním ekonomickém srabu, anebo máte fantastický nápad, který by vám přes noc mohl někdo vyfouknout, a potřebujete tedy peníze ještě dnes.

Role subdodavatele je pasivní, která nikdy a nikde nedovedla hospodářství státu k dlouhodobé prosperitě, ale vždy k chudobě a závislosti na vnějších faktorech.

Nicméně řadě tehdejších manažerů peníze na stůl vyhovovaly, strategické záměry z nich měla jen menšina.

☞ Dá se s tím zaběhlým modelem ještě vůbec něco dělat?

Do značné míry je to začarovaný kruh. Pro většinu firem není cesta zpátky. Mají nabrané velké dluhy u bank a jsou existenčně závislé na tom, aby jim zahraniční partner opět poslal tu přesně nadefinovanou práci, která se po nich žádá. Ten německý model podnikání v zahraničí se jen tak nezmění, i když určitá šance přichází s proměnou automobilového byznysu.

S růstem významu elektromobilů zmizí spousta součástek, jako jsou motory, převodovky, spojky a podobně. A tím současným modelem to může otrást. Ale i tak platí, že českou ekonomiku primárně řídí vláda, parlament, Senát.

☞ Takže vidíte jako řešení impuls od státu?

Stát se bojí říct veřejnosti, že jsme nesuverénní, nesvébytný subdodavatel, jehož osud závisí na tom, že nám někdo pošle tu nejméně placenou a na Západě nejméně žádanou práci. Lidé by pak vyšli do ulic. To, co dělá stát teď, jde proti zdravému rozumu. Dává investiční pobídky do toho, co konzervuje a umocňuje ekonomickou tragedii, která tu probíhá.

Reptáme proti migraci, proti pár lidem, co by sem měli přijít, ale co ty tisíce lidí, kteří jsou ze zahraničí v těchto firmách, pro které musíme mít zdravotní péči a ubytování, to je nákladově tisíckrát horší.

☞ Dobrá, jak podle vás to české ekonomické drama skončí?

Něco je ve vzduchu, ne tak intenzivně jako v roce 1989, ale je. Právě pro ten fundament, na kterém ekonomika stojí. Jedna z firem v okolí například příští rok přesune skoro třetinu výroby do Bulharska. A budou danit v Bulharsku.

☞ A to bude osud valné většiny české ekonomiky?

Nikdo tu zahraniční kapitál neudrží, pokud někdo blízko nabídne lepší nabídku, třeba na Ukrajině, kde jsou teď zhruba čtvrtinové mzdy.

Tam jenom kvůli Rusku teď není politické klima vhodné pro podnikání, jinak by se přesouvalo dál.

☞ Ekonomická krize je tedy podle vás nevyhnutelná? Až ten tranzit montoven přejde přes Česko dál?

Rád bych věřil tomu, že se to nestane, ale řízení této ekonomiky se prostě musí změnit. Dlouho se mluví o tom, že se změní zákon o investičních pobídkách, ale pořád se nic neděje.

Dneska to už není o tom, že si podnikatel zvenčí řekne, že je tu o dvě třetiny levnější práce. Je to o tom, že navíc dostane prakticky zaplacenou formou pobídek mzdy na léta dopředu. A pokud budeme chtít, aby tu tyhle firmy zůstaly, musí holt stát propříště pobídky zachovat. V tom je ta česká past.

☞ Je vývoj v Česku specifický, nebo obdobný ekonomický model vládne i ve srovnatelných ekonomikách bývalého východního bloku?

Koncept byl zhruba všude stejný, komunismus se podepsal na všech v podstatě stejně, lidé přestali mít schopnost tvořit a raději chtěli dělat krátkodobě pro sebe výnosné obchody.

☞ Jakou pověst má ve světě značka Made in Czech?

Vůbec žádnou, ani na Východě ne. Znamená to spíš riziko. Výrobky smontované v Česku se stejně při prodeji mnohdy raději odvezou do Německa k matce, aby klient náhodou nepojal podezření, že byly vyrobeny v Česku.

Ladislav Verner (60)

Vystudoval Vysoké učení technické v Brně.

Od roku 1981 působil devět let jako vývojový konstruktér a vedoucí projektant divize jednocelových strojů v Tesle Lanškroun, od roku 1990 se stal jejím ředitelem. O dva roky později divizi s celkem 330 zaměstnanci koupil na úvěr 43 milionů korun. Je ženatý, má dvě děti.

Seržant Peppř má padesát

■ Časopis Rolling Stone jej zařadil na samotný vrchol žebříčku pěti set nejlepších alb historie pop music. Byla první rockovou deskou, která získala americkou Grammy za nejlepší album roku. A inspirovala řadu artrockových kapel a jejich koncepční tematická alba. Album Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band od Beatles vyšlo přesně před padesáti lety – 1. června 1967.

Dušan Kůtner

V polovině roku 1966 byli Beatles v nezvykle komplikované situaci. Jejich koncerty byly provázeny natolik velkým ječením, křičením a extází fanynek, že se sami na pódiu neslyšeli. John Lennon znechuceně říkal, že kdyby na scénu postavili jejich čtyři voskové figury, nadšení by bylo stejné. Na podzim si tak dali tříměsíční pauzu, během které dospěli k závěru, že již nebudou koncertovat.

ZBAVIT SE KULTU

Ruku v ruce s tím pak McCartneyho napadlo napsat píseň coby fiktivní kapela a oprostít se tak od všeho enormního, co Beatles provázelo. To mělo dvě výhody – na chvíli být někým jiným a odpočinout si od kultu Beatles.

Zadruhé to umožnilo vymyslet technicky náročné písně, o kterých věděli, že je nebudou muset hrát živě na pódiu, což významně přispělo k vyznění alba. A tak

Foto Paraphone/Capitol

ELITA SPOLEČNOSTI. Na obalu alba se objevilo téměř šedesát významných osobností plus devět voskových figurín včetně samotných Beatles.

vznikla jako první píseň, která se stala titulní pozdějšího celého alba – Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band. Původní myšlenka celého alba byla přitom dost odlišná – mělo to být vzpomínkové album na dětství „Fab Four“ v Liverpoolu. Od toho ale Beatles brzy upustili.

DLOUHÉ NATÁČENÍ

Celé natáčení trvalo pět měsíců a zabralo 700 hodin – třicetkrát více, než kolik potřebovali na jejich debutové album Please, Please Me. Jako prominentní kapela měla totiž neomezený přístup do studia v Abbey Road. Náklady na nahrávání činily tehdejších 25 tisíc liber, zatímco debut stál čtyři stovky.

Kritici na celém albu oceňují především inovativnost skladeb i techniku, která při

tom byla použita. A to přesto, že celá deska byla natočena na čtyřstopy nahrávací přístroj, neboť osmistopé se v Británii objevily až po vydání alba ke konci roku 1967.

Všechny písně složili tradičně Lennon s McCartneym.

Výjimkou je With You Without You od George Harrisona. Kromě jiných album obsahovalo hit With A Little Help From My Friends, který se stal díky coververzi Joesa Cockera jedním ze symbolů „květového“ léta a festivalu ve Woodstocku o dva roky později.

ZAČÁTEK ROZPADU

Během nahrávání se ale začala projevovat McCartneyho dominance, neboť složil větší část písní a zároveň si vymínil osobní kontrolu nad nahráváním či třeba dirigováním čtyřicetčlenného orchestru namísto producenta Martina. Tam někde je možné hledat počátek sporů a nevraživosti, které za tři roky vedly k rozpadu Beatles.

Do některých písní dokonce nahrál McCartney sólovou kytaru, což George Harrison

nesl velmi nelibě. Ringo Starr se pak podle svých slov na nahrávání alba nudil. „Z nahrávání si nejvíce pamatuju, jak jsem se učil hrát šachy,“ prohlásil později Starr.

NECHYBĚLY DROGY

K nápadům ovšem Beatles pomohla i nadprůměrná konzumace drog jako třeba amfetaminu. BBC tak například po vydání alba odmítla hrát některé písně jako A Day in the Life nebo Lucy in the Sky with Diamonds (začáteční písmena podstatných jmen dávají zkratku LSD), neboť prý jejich texty propagovaly „rekreační“ užívání drog.

Dosud se podle odhadů prodalo 32 milionů kopií, čímž se zařadilo mezi nejprodávější desky v historii pop music. A další příboudou – třeba už jen proto, že k padesátému výročí vychází další edice včetně deluxe balení se šesti disky a obsáhlým doprovodným materiálem. Na kapelu osamělých srdcí seržanta Peppř fanoušci jen tak evidentně nezapomenou.

Video E15.cz

Album proslavil i jeho obal

Do historie se album zapsalo i originálním obalem, jehož titulní stranu tvoří koláž 57 významných osobností společnosti plus devět voskových figurín včetně samotných členů Beatles. Na obalu se podílel popartový umělec Peter Blake a jeho žena Jann Haworthová a produkci měl na starost Robert Fraser. Za obal alba získali Beatles jednu ze čtyř cen Grammy, které za desku obdrželi.

„Chtěli jsme tam mít všechny své hrdiny. Jestli pro nás to album má zvláštní význam, měli bychom na něj dát kromě sebe i všechny lidi, kteří jsou pro nás důležití,“ prohlásil McCartney. Původně tam ovšem měl být i Hitler a Ježíš, které navrhl Lennon, nebo také markýz de Sade, ale to u firmy neprošlo kvůli obavám z reakce lidí.

Na obal se z navrhovaných nedostali například ani idol Brigitte Bardotová, Friedrich Nietzsche, Alfred Jarry a dokonce i král rokenrolu Elvis Presley. /duk/

Koho lze nalézt na obalu (výběr)

- **Mae Westová**, herečka
- **Karlheinz Stockhausen**, skladatel
- **Edgar Allan Poe**, spisovatel
- **Fred Astair**, herec
- **Bob Dylan**, hudebník
- **Dylan Thomas**, básník
- **Marilyn Monroe**, herečka
- **William S. Burroughs**, spisovatel
- **Laurel a Hardy**, komici
- **Karel Marx**, filozof
- **Stuart Sutcliffe**, exBeatle
- **G. B. Shaw**, dramatik
- **James Joyce**, spisovatel
- **Oscar Wilde**, spisovatel
- **Shirley Templeová**, herečka
- **Marlene Dietrichová**, herečka
- **Albert Einstein**, fyzik
- **Marlon Brando**, herec
- **Tony Curtis**, herec
- **H. G. Wells**, dramatik

Čím se album zapsalo do historie

- První album považované za koncepční a artrockový počín, které inspirovalo skupiny jako The Who a její rockovou operu Tommy či Pink Floyd a Dark Side of the Moon.
- Získalo čtyři ocenění Grammy včetně ceny za Album roku, což se povedlo jako prvnímu rockovému albu v historii americké pop music
- Po vydání strávilo 27 týdnů v čele britské hitparády a 19 týdnů americké, celkem pobýlo v žebříčku v Británii 113 týdnů a v USA 175 týdnů
- První album, u kterého byly součástí obalu i vytištěné texty písní

Fredrik Åkesson: Před stejnými alby nás zachránil radikální řez

■ Švédská metalová skupina Opeth vyráží v pátek na evropské turné, jehož součástí bude i zastávka na hudebním festivalu Brutal Assault v Jaroměři. „Vyrostl jsem v docela jiném zázemí, na deskách, kde je kytarové sólo vším, což je logika, která do tvorby Opeth nutně nezapadá. Šlo o to, abych odhadl mantinely své hry, kam až dokážu zajít,“ říká kytarista Fredrik Åkesson, který se ke kapele přidal před deseti lety.

Foto archiv skupiny Opeth

DESET LET. Kytarista Fredrik Åkesson prošel několika švédskými hardrockovými skupinami, až před deseti lety zakotvil u progresivní heavymetalové kapely Opeth.

Petr Frinta

E15 Na přelomu desetiletí prodělali Opeth výrazný stylový posun. Do jaké míry souvisel s vaším příchodem do kapely?

Do skupiny jsem přibyl před nahráváním Watershed vydané v roce 2008, dnešní optikou její poslední „klasické“ desky. Když jsme k ní skončili turné, kapelník Mike Åkerfeldt přinesl několik nových skladeb, ale záhy šly přes palubu, protože byly možná až v příliš podobném duchu.

Což byl impulz, kdy jsme si – všichni naráz a přitom nezávisle na sobě – uvědomili, že před natáčením až příliš si podobných alb nás nejlépe ochrání ostrý řez.

Mike přišel s tím, že už na deskách nechce používat hrubý zpěv. Oponoval jsem tím, že kapela přijde o jedno z poznávacích znamení, tedy střídání čistého vokálu s hrubým. Ale když se začaly nově skladby rýsovat, musel jsem uznat, že by jeho dřívější zpěv do žádné ani nezapadl. A to byl začátek.

E15 Album Heritage z roku 2011 nabídlo nový, odlehčený zvuk, ale zpětně působí poněkud kostrbatě a neuceleně?

Zjednodušeně řečeno, až do Watershed byli Opeth jiný death metal s vysokou přídavnou hodnotou v podobě inspirací odjinud, z klasického, progresivního a psychedelického rocku. Heritage jsme chtěli vystavět jen z těchto inspirací. Jen jsme nevěděli jak, a tak nám nezbylo než u spousty věcí improvizovat. Nejen vymyslet, co hrát, ale i jak a jakým způsobem znovu tak komplexní zvuk seskládat dohromady. Nemám rád fráze o výzvách, ale rád před sebou mám nové mety, horizonty, které mě nutí učit se, rozvíjet, přemýšlet jinak. Jenže najednou jich bylo až příliš.

E15 Co to pro kapelu znamenalo?

Znamenalo to vybudovat kapelu, respektive její zvuk znovu, a v tom všem se najít a sejít, hráčsky i skladatelsky. Což nás postupně pohltilo. Martinové (bubeník Axenrot a basista Méndez – pozn. autora) se později například rozhodli s námi nezkoušet a přijít až k hotovému materiálu. Chtěli tak obětovat něco z preciznosti předchozích desek a přidat přitom na přirozenosti a dynamice, protože tak vznikaly

desky ze sedmdesátých let, kterým jsme se chtěli přiblížit. Pro nás s Mikem to znamenalo se na sebe znovu hráčsky naladit.

E15 Jaké je být druhým kytaristou vedle někoho skladatelsky i hráčsky tak výrazného, jako je Mike?

Prošel jsem více kapelami a rozložení sil bylo v každé jiné. Někomu může připadat až diktátorské, že desky Opeth vznikají tak, že Mike přinese základy, předá je ostatním, a pak na nich dále pracujeme. Ale i když se zvuk Opeth do značné míry změnil, alfou a omegou pro něj zůstává jeho zacházení s kompozicí a jeho kytarová hra, absolutně osobitá, pokud jde o fázování a časový sled akordů.

Jako s kytaristou se mi s ním spolupracuje skvěle, nechává obrovský prostor. Práce s ním je postavená na respektu a sdílení, což v případě těch předchozích kapel platilo často jen na papíře. A pokud hovořím o vzájemném naladění – já jsem vyrostl v docela jiném zázemí, na deskách, kde je kytarové sólo vším, což je logika, která do tvorby Opeth nutně nezapadá. Čili šlo

i o to, aby odhadl mantinely mojí hry, kam dokážu zajít ve smyslu, co umím zahrát, ale také co nového se chci učit. A pro poslední desky toho nebylo málo.

E15 Do jaké míry souhlasíte s příměrem, že na uplynulých třech deskách opsali Opeth podobný kruh jako před dvaceti lety, když novodobý rukopis dokázali během pár let přetavit v na-prostý originál?

Hodně lidí považovalo Heritage za jednorázový úlet, po němž se dříve nebo později musíme vrátit ke klasickému zvuku. Ve skutečnosti to bylo přesně naopak: s Pale Communion z roku 2014 se vrátila řada fanoušků, kterým Heritage nevonělo. Především proto, že nemělo onu vnitřní rozmanitost, jakou měly předchozí desky.

Na Heritage jsme ještě nevěděli, co a jak bude fungovat. Na Pale Communion už jsme se znovu našli a Sorceress je klasická deska Opeth, na níž znovu zkusíme, kam až můžeme zajít a co ještě do hudby vnést. Čili ten postřeh o dvaceti letech je maximálně výstižný.

Autor je spolupracovníkem redakce

Krátce

Novým šéfem Národní knihovny je Kocanda

Novým generálním ředitelem Národní knihovny včera ministr kultury Daniel Herman (KDU-ČSL) jmenoval Martina Kocandu. Bývalý vězeňský kaplan a člen vedení Českobratrské církve evangelické vystřídává v čele knihovny památkáře Petra Kroupu. Jmenování Kocandy vyvolalo protesty odborářů, podle nichž nemá nový ředitel náležitě odborné zkušenosti.

Československý beatový festival se vrátí

V pražské Lucerně se 17. prosince uskuteční čtvrtý Československý beatový festival, který naváže na beatové festivaly konané na tomto místě v letech 1967, 1968 a 1971. Důvodem je nadcházející výročí padesáti let od konání prvního ročníku. Na přehlídce zahrají Energit, George and Beatovens, Jazz Q Martina Kratochvíla, Vladimír Mišík & Etc, Prúdy, Lešek Semelka, Synkopy 61 a The Primitives Group. /čtk/

Tipy

E15

HBO 2 • 19.30

AVENGERS

Úspěšná adaptace marvelovského komiksu s Iron Manem, Hulkem, Thorem, Captainem Amerikou, Hawkeym a Black Widow pohromadě.

Foto dne

Foto: čtk

KOSTĚNÉ UMĚNÍ. V italské Florencii začala výstava s názvem „Ytalia. Energie, myšlenka, krása“. Na akci, která se zaměřuje na současné umění, spolupracuje celá řada významných florentských galerií, centrálním bodem akce jsou však prostory pevnosti Belvedere, z jejichž hradeb na město „shlíží“ i největší exponát výstavy – kostlivec s uměleckým jménem Kosmický magnet. Výstava potrvá do konce září.

Trendy

Módě vládne kolaborace

■ I svět módy se stává oblastí, kde se dnes kombinují prvky dříve nemyslitelné, jako je tomu v případě značky Louis Vuitton, která se dala dohromady s firmou pro skejťáky.

Michal Nosek

Pro mnoho Čechů jde o sprosté slovo, teď však dostává „kolaborace“ nový význam. Nejde však o kolaboraci s nepřítelem, nýbrž o spolupráci napříč

módními domy. Firmy s naprosto odlišným vkusem a segmentem zákazníků se spojí a vytvoří unikátní módní kolekci. Mnohdy je to tak, jako kdyby se dal dohromady osmdesátiletý konzervativce, který miluje steaky, s dvacetiletou veganskou hysterkou. Nepředstavitelné? Pouze zdánlivě. Nejžhavější módní kolaborací současné doby se stala průlomová kolekce kultovní skate značky Supreme a módní ikony Louis Vuitton. Bude se týkat batohů, tašek, kabelek i proslulých kufrů. Na Twitteru

Foto: louis vuitton

SPOJENÍ DVOU SVĚTŮ. I na skateboardu je možné řídit s batůžkem za pár tisíc dolarů.

se již šíří „zaručené“ informace o termínu zahájení prodeje.

Pokud jsou klepy pravdivé, má být limitovaná edice pro vybrané smrtelníky k mání ve třech superluxusních obchodech v Los Angeles, New Yorku a Miami 30. června.

Pro značku Louis Vuitton to není první kolaborace. V současné době sklízí úspěchy díky spolupráci s proslulým výtvarníkem Jeffem Koonsem, jehož obrazy se v New Yorku prodávají za částky v desítkách milionů dolarů. Jeden

z obrazů byl vydražen za 55 milionů dolarů a je považován za nejdražší dílo žijícího umělce prodané v aukci.

„Nemohu najít jednodušší způsob, jak umístit velké umění do popředí zájmu. Umístit Rubense na kabelku Vuitton není cynické, úplně naopak,“ uvedl na vysvětlení spolupráce s módní značkou Jeff Koons pro britský The Guardian. Stejně jako Andy Warhol vytvořil své vlastní „warholizované“ verze renesančního umění, Koons přeměnil staré mistry na módu. Ceny však dosahují až čtyř tisíc dolarů.